

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/97/2016
Identifikačné číslo spisu: 7016200049
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200049.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Y. U., s miestom podnikania v Čečehov 18, 072 11 Čečehov, IČO: 46 252 444, právne zast.: advokátskou kanceláriou Agile & Clever s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rázusova 49, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova č. 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: OPS/BEZ/2015/4576, O-451/2015 z 20. novembra 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/3/2016-41 z 26. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/3/2016-41 z 26. mája 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 26. mája 2016, č. k. 8S/3/2016-41, postupom podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 20. novembra 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/4576, O-451/2015, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice z 09. júla 2015, Č.: 67/15/O, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice z 09. júla 2015, Č.: 67/15/O, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z.z.“), a to za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z.z., konkrétne, za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“), keď žalobca ako fyzická osoba - podnikateľ využíval dňa 11. novembra 2015 o 10:45 hod. závislú prácu fyzickej osoby U. S., nar. XX. H. XXXX, bytom v U. I., V. XX/XX, a nemal s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu.

Krajský súd prejednávajúci vec postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP s poukazom na právne predpisy uvedené v napadnutom rozhodnutí a zákon č. 71/1967 Zb. správny poriadok dospel k záveru, že Inšpektorát práce Košice príslušný na rozhodnutie podľa zákona č. 125/2006 Z.z. v prvom stupni a Národný inšpektorát práce ako odvolací správny orgán v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nezapočuli relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutí, ich rozhodnutia považoval za predčasné. Zároveň uviedol, že správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil vady konania majúcej vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd zdôraznil potrebu aplikovania záverov nálezu Ústavného súdu SR č. III. ÚS 231/2010-38 zo dňa 25.08.2010 uvádzajúceho, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) a Ústavného súdu SR treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva alebo záväzky občianskej povahy“ vymedzujúce rozsah aplikovateľnosti článku 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru. Prihliadajúc na výklad a aplikáciu uvedených princípov v judikatúre ESLP dospel Ústavný súd SR k záveru o aplikovateľnosti ustanovenia článku 6 ods. 1 dohovoru na konanie o uložení sankčnej povinnosti za správny delikt v podobe uloženia peňažnej pokuty. Ústavný súd SR v prejednávanej veci zároveň konštatoval povinnosť správnych orgánov o vykonaných dôkazoch spísať riadnu zápisnicu za účasti štatutárneho zástupcu, resp. konateľa spoločnosti umožniť sankcionovanému subjektu vyjadriť sa k veci ústne a umožniť štatutárnemu orgánu sankcionovaného subjektu zúčastniť sa výsluchu svedkov a ďalších dôkazov vykonávaných správnym orgánom. Rovnako s poukazom na článok 6 Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991, ktoré odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Podľa názoru krajského súdu v zmysle zásady č. 6 uvedeného odporúčania vo vzťahu k ukladaniu správnych sankcií je potrebné aplikovať aj nasledovnú zásadu: každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný dostatočný čas na prípravu prípadu s tým, že do úvahy sa vezme zložitosť veci ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, osoba, prípadne jej zástupca má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá) predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Krajský súd ďalej uviedol, že vychádzajúc z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, citovaného nálezu Ústavného súdu SR ako aj Odporúčania Výboru ministrov č. R/91 je toho názoru, že bolo povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa vo veci nariadiť ústne pojednávanie (analogický postup upravený v § 74 ods.1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch). Tým podľa názoru krajského súdu mali realizovať procesné práva žalobcu - právo vyjadriť sa k veci, byť informovaný o podkladoch pre vydanie rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, resp. právo klásť otázky svedkom v prípade vykonania dokazovania výsluchom svedkov. V rámci ústneho pojednávania by mal žalobca možnosť vyjadriť sa k obsahu zápisnice o podaní informácie zo dňa 11.11.2014, klásť otázky fyzickej osobe U. S., ktorého bolo potrebné vypočuť ako svedka, k rozporom v ním podanej informácii dňa 11.11.2014 a obsahu príkaznej zmluvy zo dňa 09.11.2014. V rámci ústneho pojednávania bolo potrebné uvedené rozpory odstrániť a týmto spôsobom zistiť presne a úplne skutočný stav veci (§ 32 ods.1 Správneho poriadku).

Krajský súd dospel k záveru, že Inšpektorát práce Košice ako aj žalovaný v preskúmvanej veci pri posudzovaní nelegálneho zamestnávania vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených právnych noriem, žiadnym spôsobom nevyhodnotili postup žalobcu ako zamestnávateľa a nekonfrontovali kvalitu týchto zistených skutočností s následkami takéhoto konania v súlade s účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Podľa názoru súdu z doposiaľ zadovážených skutkových zistení plynúcich z administratívneho spisu nebolo možné ustáliť záver, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. a/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Zároveň dospel k záveru, že samotné

nenariadenie ústneho pojednávania analogicky podľa § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch správnym orgánom prvého stupňa predstavuje v zmysle uvedených právnych názorov takú závažnú vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Tento nedostatok v procesnom postupe správneho orgánu prvého stupňa neodstránil ani žalovaný. Tým je daný dôvod pre zrušenie rozhodnutia žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p.

Záverom sa krajský súd len okrajovo vyjadril k odvolacím (zrejme správne „žalobným“) námietkam v tom zmysle, že nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu, o procesnom pochybení spočívajúcom v nedoručovaní písomností v konaní o uložení pokuty advokátskej kancelárii Agile & Clever, s.r.o. Žalobca výslovne splnomocnil uvedenú advokátsku kanceláriu svojim zastupovaním vo veci vedenej inšpektorátom práce pod č. IKO-108-32-1.2/P-A28-15, teda na konanie týkajúce sa inšpekcie práce. Podľa krajského súdu z obsahu plnomocenstva nevyplývalo, aby sa vzťahovalo aj na správne konanie, ktoré bolo začaté dňom 06.05.2015, t. j. doručením oznámenia o začatí správneho konania zo dňa 28.04.2015 žalobcovi. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v celkovej sume 433,79 eur, a to titulom trov právneho zastúpenia vo výške 363,79 eur a náhrady súdneho poplatku v sume 70,- eur.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý namietal, že rozhodnutie krajského súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 221 ods. 1 písm. h/ OSP). Uviedol, že z predloženého spisového materiálu bolo zrejme, že inšpektorát práce svoje závery ohľadom porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania zakotveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. oprel o dôkazy poskytujúce dostatočnú skutkovú oporu tvrdeniu o využívaní závislej práce fyzickej osoby p. U. S., nar. XX. H. XXXX žalobcom bez založenia pracovnoprávneho vzťahu. Za tieto dôkazy predovšetkým označil „zápisnicu o podaní informácie“ zo dňa 11. novembra 2014 spísanej s p. U. S. ďalej „zápisnica“) a protokolu. Zo zápisnice jednoznačne vyplývalo, že činnosť realizovaná p. S. dňa 11. novembra 2014 o 10:45 hod. vykazovala znaky závislej práce tak, ako ju definuje § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Žalovaný vyzdvihol, že ak by vzal do úvahy obsah vyhotoveného protokolu (inšpektori práce boli očitými svedkami toho, ako p. S. vykonáva stavebné práce na pracovisku stavby rodinného domu „X.“ v T.), dospel by k záveru, že vyššie spomenutá konštatácia súdu ohľadne nezadováženia relevantných skutočností, navyše nijako neodôvodnená, nie je tým argumentom, na základe ktorého by bolo možné považovať postup súdu za legitímny, dostatočne právne podložený.

Namietal správnosť záverov krajského súdu o povinnosti aplikovať na konanie o ukladaní sankcií za správne delikty zákon o priestupkoch, na ktorý priamo odkazuje aj dikcia § 7 ods. 3 písm. j) zákona o inšpekcii práce, ktorý priznáva obvinenému z priestupku právo, aby bola jeho vec prejednaná na ústnom pojednávaní. Zdôraznil, že zákon o inšpekcii práce v ustanovení § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. A keďže inú právnu úpravu predmetné ustanovenie nepripúšťa, je evidentné, že na sankcionovanie žalobcu za správny delikt podľa § 19 zákona o inšpekcii práce (teda aj za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) bolo potrebné použiť Správny poriadok, ktorý obsahuje v ust. § 21 úpravu inštitútu ústneho pojednávania, pričom potrebu jeho nariadenia (na rozdiel od zákona o priestupkoch) ponecháva výlučne na úvahe správneho orgánu. V prejednávom prípade sa inšpektorát práce aj žalovaný zaoberali potrebou nariadenia ústneho pojednávania, pričom obaja dospeli k záveru, že si to povaha veci nevyžaduje, nakoľko disponujú dostatočným dôkazovým materiálom na účely jednoznačného preukázania porušenia povinnosti žalobcom. Správne orgány oboch stupňov svoje úvahy rozviedli v odôvodneniach oboch správnych aktov, čím sa súčasne vysporiadali s požiadavkou žalobcu smerujúcou k nariadeniu ústneho pojednávania.

Ak krajský súd poukazoval na to, že medzi kompetencie inšpektorátu práce patrí aj prejednanie priestupkov a rozhodovanie o uložení pokuty za priestupky, ide o ďalšie odlišné oprávnenie inšpektorátu práce, ktoré nemožno zamieňať s rozhodovaním o sankcionovaní na správne delikty. Analogické použitie zákona o priestupkoch na trestanie správnych deliktov v danom prípade nie je dôvodné, nakoľko Správny poriadok obsahuje samostatnú úpravu inštitútu ústneho pojednávania. Zmyslom použitia

analógie je, aby sa normatívny právny akt aplikoval na prípad, ktorý nie je výslovne upravený právnou normou, čo v prejednávanej veci vzhľadom na právnu úpravu § 21 správneho poriadku, naplnené nebolo. V súvislosti s dôvodnosťou použitia analógie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžso/28/2014 zo dňa 15.04.2015, v zmysle ktorého je analógia jedným z interpretačných postupov v tých prípadoch, kedy zákonná úprava neposkytuje návod na riešenie daného právneho problému.

Žalovaný nepopieral súdmi deklarovanú potrebu aplikovať trestnoprávne princípy v správnom trestaní a na základe nich poskytovať žalobcovi všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému (článok 6 Odporúčania výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách). V prejednávanej veci bol žalobca ako osoba čeliaca správnej sankcii informovaný o obvinení proti nemu, mal poskytnutý priestor na prípravu svojej obhajoby, bol informovaný o povahe dôkazov proti nemu a bolo mu umožnené vyjadriť sa predtým, ako bolo vo veci prijaté rozhodnutie. Preto nemožno usúdiť, že zo strany správnych orgánov došlo v dôsledku nenariadenia ústneho pojednávania (ktoré je navyše fakultatívnym) k odňatiu práva žalobcovi na spravodlivý proces tak, ako to vo svojom rozsudku deklaruje krajský súd. Zároveň poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. októbra 2014, sp. zn. 3Sžo/21/2014, podľa ktorého otázka zásad vzťahujúcich sa na správne trestanie je veľmi všeobecná a Odporúčanie Rady Európy č. R/91/1 zo dňa 13.02.1991 možno použiť len ako legislatívnu pomôcku pre výklad zákona.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

III.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť z dôvodu závažných procesných pochybení.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania v prejednávanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie žalovaného z 20. novembra 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/4576, O-451/2015, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice z 09. júla 2015, Č.: 67/15/O, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je rozhodnutie žalovaného z 20. novembra 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/4576, O-451/2015, ktorým tento zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice zo 09. júla 2015, Č.: 67/15/O, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z.z.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce, Inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním

1. pracovnoprávných predpisov, 2) ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovŕšili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie,
2. právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy, 2a)
3. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 3) vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
4. právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,

Podľa § 7 ods. 3 písm. i) zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce, Inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu. V odkaze pod čiarou sú príkladmo ako ďalšie právne predpisy, podľa ktorých Inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút uvedené § 37 zákona č. 462/2007 Z.z. o organizácii pracovného času v doprave a § 14 a 15 zákona č. 307/2014 Z.z.)

Podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1. zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce, inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur,

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce, na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a t), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Všeobecným predpisom o správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. správny poriadok. Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 21 ods. 1 vety prvej správneho poriadku, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal

s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

IV.

Krajský súd svoj rozsudok o zrušení rozhodnutia žalovaného odôvodnil tým, že správny orgán prvého stupňa so žalobcom neprejednal správny delikt kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní postupom podľa úpravy priestupkového zákona, čím odňal žalobcovi právo na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy. Poukázal pritom na ustanovenie § 7 ods. 3 písm. j) zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce (kompetencia na prejednávanie priestupkov postupom podľa priestupkového zákona) a § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Vzhľadom na tento záver sa nijako nevysporiadával so žalobnou námietkou o tom, že nemohlo dôjsť k nelegálnemu zamestnávaniu, nakoľko pán S. pre žalobcu vykonával činnosť na základe príkaznej zmluvy a zákonnosťou tohto postupu. Zároveň sa ale vôbec nevysporiadával s obsahom vyjadrenia žalovaného k podanej žalobe.

Najvyšší súd sa nestotožnil s vysloveným záverom o povinnosti prejednať vec za prítomnosti účastníkom, vyvodeným iba zo skutočnosti, že predmetom správneho konania bolo uloženie správnej sankcie, teda správne trestanie a preto je napriek úprave správneho poriadku nevyhnutné analogicky s úpravou priestupkového zákona aplikovať ustanovenie o povinnosti verejného pojednania veci. Žalobca bol sankcionovaný za správny delikt podľa zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce. Na konanie o správnych deliktoch sa v zmysle § 21 ods. 3 zákona generálne aplikuje správny poriadok, pokiaľ osobitné právne predpisy, neobsahujú špeciálnu úpravu konania o správnych deliktoch.

Najvyšší súd nespochybňuje ani krajským súdom citovaný nález ústavného súdu, ani citované odporúčanie Výboru ministrov, ani skutočnosť, že dôsledky správneho trestania môžu byť natoľko závažné, že v súvislosti s obvinením trestnej povahy (viď všeobecne akceptované kritériá formulované v rozsudku ESLP Engel a ďalší v. Holandsko prípad č. 5100/71), môže byť vzhľadom na nebezpečenstvo zasahovania do základných práv dôvodné garantovať vyšší (trestnoprávny) štandard ochrany práv účastníka konania garantovaný článkom 6 Dohovoru po ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto smere však rozsudok krajského súdu neobsahuje žiadne vysvetlenie, iba strohé konštatovanie o povinnosti vec prejednať, bez ohľadu na skutočnosť, že tento záver je primárne v rozpore s ust. § 21 ods. 3 zákona o inšpekcii práce ako aj § 21 ods. 1 správneho poriadku.

Relevantné ustanovenie 157 ods. 2 O.s.p. o obsahových náležitostiach odôvodnenia rozsudku je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Krajský súd svoje rozhodnutie založil na nedostatočne odôvodnenom a teda nepreskúmateľnom závere o nenariadení ústneho pojednania ako dostatočnom dôvode pre zrušenie napadnutých rozhodnutí. V odôvodnení rozsudku reprodukoval aj ostatné žalobné dôvody, následne sa však s ich obsahom nevysporiadal spôsobom, ktorý predpokladá a stanovuje procesný právny predpis. S právnou argumentáciou žalovaného, uvedenou v písomnom vyjadrení k žalobe sa nezaoberal vôbec. Konštatoval, že správne orgány si nežadujú relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutí, žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ktoré skutočnosti by to mali byť.

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

V.

Vyššieuvedeným postupom krajského súdu bolo porušené právo účastníkov na spravodlivý a riadny súdny proces, ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov

napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu znovu vec prejednať dôsledne a presvedčivo sa vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami žalobcu ako aj ďalšími skutočnosťami, na ktoré je povinný prihliadať zo zákona a vo veci vydať nové, riadne odôvodnené rozhodnutie.

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.